

Витр намози ҳақида | Ҳадис дарслари (347-дарс)

19:00 / 24.09.2025 1591

«Витр» сўзи луғатда «тоқ» деган маънони англатади.

نَارُ قُلُوبِنَا أَيْ لَأَقْمَلَ سَوِيَّةَ لَيْلٍ نَبِّئْنَا نَعْمَ نَعْمَ لَللَّيْلِ ضَرِيحٌ نَعْمَ
نَسْنَا بِأَخْصَاءِ هَؤُلَاءِ رُبُّوهُمُ خَيْرٌ رَّبُّوهُمُ لَأَنْفِ أَوْرَثُوا

Али розияллоҳу анҳудан ривоят қилинади:

«Набий соллаллоҳу алайҳи васаллам:

«Эй аҳли Қуръон, витр намози ўқинг. Аллоҳ тоқдир, тоқни яхши кўрур», дедилар».

«Сунан» эгалари ривоят қилганлар.

«Аллоҳ тоқдир» дегани шериги йўқ, жуфт эмас, маъносидадир. Шу маънода Аллоҳ таоло витр — тоқ намозни яхши кўрар экан.

Пайғамбаримиз соллаллоҳу алайҳи васалламнинг мўмин-мусулмонларга «**Эй аҳли Қуръон**» деб мурожаат қилишлари «**Витр намозини ўқинг**», деб амр қилишлари бу намознинг вожиб эканлигини, ўқимаса бўлмаслигини кўрсатади.

Ортидан «**Аллоҳ тоқдир, тоқни яхши кўрур!**» дейишлари ҳам шу маънони таъкидлайди.

Шунинг учун Ҳанафий мазҳаби витр намозини вожиб, деган. Бошқа мазҳаблар эса вожиб эмас, деганлар. Аввал кўриб ўтганимиздек, Ҳанафий мазҳабидан бошқа мазҳабларда фарз ва вожиб тушунчалари бир маънони – Ҳанафий мазҳабидаги фарз маъносини англатади. Шунинг учун уч мазҳаб вакиллари беш вақт намоз фарзлиги ҳақидаги далил ва ҳужжатларни келтириб, витрни ҳам вожиб, десак, олти вақт намоз бўлиб қолади, деган фикрга борганлар.

Ҳанафийларда эса фарз билан суннатнинг орасида вожиб борлиги ва витр намози ҳақидаги далиллар фарздан кучсиз, суннатдан кучли бўлганлиги учун вожиб, дейилган. Ушбу ҳадис уларнинг далилларида биридир.

عَنْ عُمَرَ بْنِ الْخَطَّابِ قَالَ سَأَلْتُ النَّبِيَّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ عَنْ صَلَاةِ الْوَيْتْرِ فَقَالَ: «مِنْ أَسْبَابِ الْجَنَّةِ» قَالَ: «وَمَا الْوَيْتْرُ؟» قَالَ: «صَلَاةٌ تَكُونُ فِي آخِرِ اللَّيْلِ أَوْ فِي أَوَّلِهِ» قَالَ: «وَمَا الْوَيْتْرُ؟» قَالَ: «صَلَاةٌ تَكُونُ فِي آخِرِ اللَّيْلِ أَوْ فِي أَوَّلِهِ» قَالَ: «وَمَا الْوَيْتْرُ؟» قَالَ: «صَلَاةٌ تَكُونُ فِي آخِرِ اللَّيْلِ أَوْ فِي أَوَّلِهِ»

Хорижа ибн Ҳузофа розияллоҳу анҳудан ривоят қилинади:

«Набий соллаллоҳу алайҳи васаллам бизнинг олдимизга чиқдилар ва:

«Албатта, Аллоҳ таоло сизларга бир намозни зиёда қилди. У сизлар учун қизғиш туялардан ҳам яхшидир. У ҳам бўлса, витрдир. У зот сизларга уни Хуфтондан то тонг отгунча қилди», дедилар».

Абу Довуд, Термизий ва Ҳоким ривоят қилганлар. Ҳоким саҳиҳ, деган.

Ўша пайтда қизғиш туялар арабларнинг энг обрўли мулки бўлган. Набий соллаллоҳу алайҳи васалламнинг:

«У сизлар учун қизғиш туялардан ҳам яхшидир» деганлари витр намози қанчалар фазлга эга эканлигига яна бир ҳужжатдир.

Шу билан бирга, у ҳанафийларнинг бу намозни вожиб дейишларини қувватловчи кучли далил ҳамдир.

Ушбу ривоятдаги **«У зот сизларга уни Хуфтондан то тонг отгунча қилди»** деган жумладан витр намозининг аввалги ва охириги вақтлари ҳам билинади.

«Ҳадис ва ҳаёт» китобининг 5-жузи

Ўзбекистон Республикаси Дин ишлари бўйича қўмитанинг 2024 йил 23 январдаги 03-07/362-рақамли хулосаси асосида тайёрланди.